

Школска 2014/2015. година
РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

VIII разред

Шифра: _____

Поени

1.	Заокружи слова испред индоевропских језика: а) српски б) мађарски в) румунски г) албански д) кинески	
2.	Најстарији књижевни језик код Срба назива се _____.	
3.	Подвуци непроменљиве речи: И често се питала моја мати: – Ко га то гура, о да ми је знати, и шта ће то са тобом бити, да л' ћеш икад бити и ти као Бане.	
4.	Напиши ијекавске облике следећих речи: ПРОМЕНИТИ: _____ ПРОМЕНА: _____ ПРОЛЕПШАТИ СЕ: _____ ЛЕПОТА: _____	
5.	Подвуци речи у чијој промени запажаш гласовне промене: Нападаци су већ вијали поједине дјечаке. Лазар Мачак бранио се успјешно распаљеним угарком да су све искре летјеле.	
6.	Који акценат има подвучена реч у реченици: Не <u>разумем</u> те, стварно? а) краткосилазни, б) дугосилазни, в) краткоузлазни, г) дугоузлазни. Заокружи слово испред тачног одговора.	
7.	Подвуци све речи у акузативу: Пред матуру су пристигли моменти нови: спорт и плоче и немирни снови, неки излози препуни свега за нас. Али Бане, тај је имао излоге празне, па смо зато за функције разне сви ми вечито бирали њега, углас.	
8.	Напиши видске парњаке (глаголе супротне по виду) од следећих глагола: стиснути _____ стићи _____ стишати _____ стицати _____ стегнути _____	
9.	Заокружи слово испред реченице у којој је глагол <i>видети</i> употребљен као непрелазни и несвршени: а) Марка нисам видео дуго. б) Она одлично види без наочара. в) Видео сам их пре пет минута. г) Дођох, видех, победих!	
10.	Којим механизмом је добијено значење подвучених речи у реченици: Коначно су добили <u>кров над главом</u> ? а) хомонимијом б) метонимијом в) конверзијом г) синонимијом д) метафором. Заокружи слово испред тачног одговора.	

11.	Препиши следеће спојеве водећи рачуна о састављеном и растављеном писању: фото+графија _____ фото+репортер _____ фото+папир _____ фото+тека _____	
12.	У речи РАДНИЧКИ препознај корен: _____ и суфикс: _____.	
13.	Којим начином творбе је добијена подвучена реч у реченици: У средини језера постоји <u>плутајуће</u> острво? а) извођењем б) слагањем в) комбинованом творбом г) претварањем. Заокружи слово испред тачног одговора.	
14.	У следећој реченици подвуци глаголску синтагму: Нећу више никада ући у твоју кућу, рекао је вичући на мене, а његов ми је претећи поглед био већ познат.	
15.	Којом врстом зависне реченице би се могла заменити подвучена синтагма у реченици: Концерт је отказан <u>због болести диригента</u> ? Могла би се заменити _____ зависном реченицом.	
16.	Коју функцију у главној реченици има подвучена зависна реченица у примеру: Сви се дјечаци окупише око велике колибе, посједаше у круг и почеше да се договарају <u>гдје би сад премјестили свој логор</u> ? а) субјекат б) предикат в) неправи објекат г) прилошка одредба д) атрибут. Заокружи слово испред тачног одговора.	
17.	У реченици <u>Јахач није ни замакао за брдо, а Перица ће потрчати за њим колико га ноге носе</u> футур је употребљен: а) временски б) модално в) апсолутно г) релативно Заокружи слова испред тачних одговора.	
18.	Подвуци све речи које припадају синтагми са функцијом субјекта независне реченице: Крај колибе је лежала повећа врећа кромпира које је тих дана Вања Широки довукао као резервну храну.	
19.	Коју функцију имају реченични чланови у саставном напоредном односу у реченици: Николици и Ани ће мати већ спремити колаче или торту, а тата ће им запаковати поклоне? Имају функцију _____.	
20.	Заокружи слова испред функционалних стилова у којима очекујемо већу употребу стилских фигура: а) књижевно-уметнички б) научни в) административни г) новинарски	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2014/2015. година
РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

VIII разред

решења

1. а), в), г)
2. српскословенски (српска редакција старословенског језика)
3. И често (се) питала моја мати: – Ко га то гура, о да ми је знати, и шта ће то са тобом бити, да л' ћеш икад бити и ти као Бане.
4. промијенити   промјена
прољепшати се   љепота
5. Нападаци су већ вијали поједине дјечаке. Лазар Мачак бранио се успјешно распаљеним угарком да су све искре летјеле.
6. в)
7. Пред матуру су пристигли моменти нови: спорт и плоче и немирни снови, неки излози препуни свега за нас. Али Бане, тај је имао излоге празне, па смо зато за функције разне сви ми вечито бирали њег, углас.
8. стиснути СТИСКАТИ   стићи СТИЗАТИ   стишати СТИШАВАТИ
стицати СТЕЋИ   стегнути СТЕЗАТИ
9. б)
10. б)
11. фотографија   фото-репортер
фото-папир   фототека
12. корен: РАД-, -(с)ки
13. г)
14. вичући на мене
15. узрочном
16. в)
17. а), г)
18. Крај колибе је лежала повећа врећа кромпира које је тих дана Вањка Широки довукао као резервну храну.
19. (неправог) објекта
20. а), г)